

Nya Gällivare

Följeforskningsrapport 4: 20120101 – 20121130

enligt Ramavtal mellan Gällivare kommun och
Stiftelsen Svensk industridesign 2010-03-24

SVID, Stiftelsen Svensk Industridesign
Sveavägen 34
111 34 Stockholm

Kontakt:

Ulf von Sydow
tel. 070 5870241
ulf@vonsydow.nu

alt.

Claes Frössén
070 5367323
claes.frossen@svd.se

1. Inledning

1.1. Uppdraget

Följeforskningen skall ha en framåtsyftande och utvecklingsstödande ansats. Det innebär att SVIDs följeforskning aktivt tar del av den professionella diskussionen inom området som projekt Nya Gällivare omfattar.

Följeforskningen ansvarar för en fortlöpande extern uppföljning från projektets start till mål, där den viktigaste uppgiften är att bidra till att projektet bättre styr mot sina mål via att löpande ge synpunkter och råd till dem som håller i genomförandet av projektet. För att detta ska kunna ske på ett optimalt sett, för båda parter, är det av avgörande betydelse att informationskanaler hålls öppna och att kommunikationen mellan parterna är otvungen.

1.2. Arbetssätt

Ambitionen har från början varit att följa Tillväxtverkets riktlinjer för följeforskningens genomförande vilket innebär att vi *"löpande ger synpunkter och råd till dem som håller i genomförandet av projektet i en framåtsyftande ansats och att kritiskt och konstruktivt skärskådar hur projektet arbetar med att nå sina mål och lever upp till de kriterier som har ställts upp"*.

I enlighet med tidigare rapporter har ett annorlunda arbetssätt utvecklats över tid bestående av löpande underhandskontakter samt på platsen- diskussioner mellan projektledaren för Nya Gällivare och följeforskaren. Metoden har byggt på en förtroendefull relation och ömsesidig tillit.

2. Projektets mål och syfte

2.1. Måluppföljning

Som övergripande mål för projektet anges att Gällivare kommun skall genom de fördelar gruvornas och näringslivets expansion ger, utveckla ett hållbart långsiktigt samhälle som tar fasta på medborgarnas känslor och behov. Omvandlingen av samhället Gällivare/Malmberget utmanar och attraherar! det resulterar i en ökande befolkning, nya innovativa arbetsområden, ökande besöksnäring, investeringar, etableringar och ett differentierat näringsliv som bidrar till att stärka den regionala konkurrenskraften och förstärka regionens position som en innovativ och framgångsrik region i Europa.

Projektets delmål har bedömts i tidigare rapporter varför koncentration ligger på slutmålen för 2012.

2.2. Mål 1:

Gällivares näringsliv har som delaktiga i processen identifierat nya affärs- och utvecklingsområden både lokalt och internationellt samt haft förmågan att nyttja dessa

Sammanfallande med projektets löptid har malmutvinningen i Malmberget / Aitik varit i en kraftigt investeringsperiod vilket resulterat i ett mycket positivt näringslivsklimat och en stark tillväxt. Gällivare har intagit tätpositioner i riket under flera år, bl a årets företagarkommun 2011, och utvecklingen kontrasterar starkt mot övriga inlandskommuner i mellersta – norra Sverige. Men även handeln i Gällivare har utvecklats betydligt med nyetableringar både i centrum och Malmheden. Projektet har på ett påtagligt sett bidragit till ett intresse för nyetablering av handel.

2.3. Mål 2:

Samhällsomvandlingen som har sin grund i ett handslag mellan näringsliv – myndigheter – befolkning gällande vision har kontinuerligt stämts av och kvalitetssäkrats och bestått under hela projektiden. Detta har skapat framtidstro och ungdomars tankar och idéer har varit ledstjärna i processen.

April 2009 genomfördes projektet City Move i Malmberget – Gällivare med projektledning från Svensk Industri Design (SVID). ett projekt kallat City Move i Gällivare kommun. Då samlades 38 forskare, arkitekter, planerare och andra kategorier från 17 länder samlades för att under två veckor jobba med frågan: "Hur flyttar vi en stad?". En slutsats som tidigt blev uppenbar var behovet av att låta medborgarna få en framträdande roll i utformningen av det nya Gällivare, dvs den framtida boendeorten för många Malmborgsbor.

Tidigt i projekt Nya Gällivare startade därför ett ambitiöst upplägg med workshops med breda inbjudningar och ett, efter omständigheterna, stort deltagande som resulterade i ca 150 medborgarberättelser om hur en bra dag i Gällivare borde se ut. En av utgångspunkterna var de direkta resultaten från projektet City Move. Berättelserna visualiserades och presenterades sedan för ca 250 personer, varav en hel del av dessa bidragit med viktiga inspel, och resultatet fick ett positivt mottagande. Utöver detta har en motsvarande process genomförts med eleverna i årskurs åtta. Totalt genomfördes ca 3000 personmöten i processen.

Visionsarbetet landade i målet *En arktisk småstad i världsklass* och antogs på högsta politiska nivå.

Processen kan ses som ett föredömligt arbete gällande större samhällsomvandling mot bakgrund av att de kommunala befintliga utvecklingsplanerna ställdes på ända. Ursprungliga planer att utveckla området nära järnvägen böts mot en centrumförtätning och områdena Repisvaara och Vassara älv.

Den bild som mötte deltagarna i City Move var att "kommunen" inte lyssnade på medborgarna och att det pratades för mycket och var alldeles för lite verkstad samtidigt som Malmberget blev allt mer tomt på service och centrum var satt i förfall.

Fortfarande, hösten 2012, finns delar av den bilden kvar men inte på samma utbredda sätt som tidigare. Till delar beror detta på att det långsiktiga avtalet mellan LKAB och Gällivare kommun har slutförts som har lagt fast tidsplaner och geografiska gränser för "staketet" – avgränsningen mellan boendeområde och industrimark för gruvans behov. Men även den utveckling av handeln som skett och de utvecklingsplaner som har presenterats från kommunen har brutit ned ifrågasättandekulturen och skapat framtidstro.

Även den politiska processen, om än med många diskussioner, har visat mod och beslutsamhet. Samhällsomvandlingen handlar inte om några enskilda planförändringar utan ett samhällsbygge av gigantiska mått utifrån kommunens storlek och förutsättningar / erfarenheter.

2.4. Mål 3:

Det innebär att hög energieffektivitet, resurssnåla materialval, klimateffektivt transportnät, grön infrastruktur, trygg befolkning, varierad arbetsmarknad, externt och internt investeringsintresse är de parametrar som särskilt beaktas samtidigt som kommunens gällande plandokument, näringslivets kända planer för expansion (och ev känd avveckling) är viktiga ingångsvärden.

Att bedöma en kommuns miljöarbete är inte helt enkelt. En etablerad bedömning det ofta refereras till är Miljöaktuellt's årliga kommunranking som speglar kommunernas hållbarhetsarbete. Ett flertal parametrar sammanvägs. År 2011 rankades Gällivare som nummer 285 av landets 289 kommuner. 2012 var placeringen 280. (Se vidare:

<http://miljoaktuellt.miljobarometern.se/sub.asp?mo=1&dm=1&tb=6>).

Detta pekar entydigt på att det finns en betydande förbättringspotential där projekt Nya Gällivare i projektplanen förutspeglar att området är av stor vikt. Det formuleras som att "...Gällivare kommun har tydligt uttryckt sin vilja att samhället ska utvecklas med hållbarhet som riktmärke."

- *ECO; den ekologiska visionen; hur samspelar samhälle, människor och natur i termer av vilka områden brukas till vad, hur skall man tänka kring trafik, energi etc., hur kan näringslivet utvecklas genom den ekologiska visionen*

Då nyproduktion inom byggande är en dominerande aktivitet i samhällsomvandlingen har kommunen en betydande möjlighet att ta rejäla kliv framåt gällande boendets miljöpåverkan. Byggnadssektorn svarar för 40 % av den sammanlagda energianvändningen inom Europeiska unionen (EU) och målet – på EU-nivå – är en energieffektivitetsökning på 20%.

Genom att tidigt i planeringen ställa krav på

- byggnadens termiska egenskaper (termisk kapacitet, isolering etc.),
- värmeanläggningar och varmvattenförsörjning,
- luftkonditioneringsanläggningar,
- inbyggda belysningsinstallationer, och
- förhållanden avseende inomhusklimatet.

kan driftskostnaderna för fastigheterna göras attraktiva.

Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda påtalar att från den 31 december 2020 ska alla nya byggnader vara nära noll-energibyggnader (= mycket hög energiprestanda, som till mycket hög grad förses med förnybar energi). Nya byggnader som används och ägs av offentliga myndigheter ska uppfylla samma kriterier efter den 31 december 2018. Via nationella planer avses detta preciseras. Riksdagen beslöt i april 2012 att följa utvecklingen via demonstrationsbyggen vilket innebär att viktig tid tappas då stora delar av byggindustrin och de kommuner och organisationer som har erfarenheter av energieffektivt byggande uttrycker tydligt att mer långtgående effektivisering är önskvärd nu.

Eftersom allt byggande som sker de närmaste åren kommer att vara i aktiv drift i minst 50 år är det angeläget att all nybyggnation sker enligt bästa möjliga teknik (BMT) inkluderande koldioxidsnålt byggande. Nya Gällivare har etablerat ett gott samarbete med träbyggnadsutvecklingen och har tydliga ambitioner inom området.

Projektet Gällivare Bygger (Företagsbolaget) har målet att öka kompetensen hos ett antal företag som är kopplade till det totala uppförandet av bostadshus. Målet är att på detta sätt uppföra typhus som uppfyller högt ställda hållbarhetskrav och samtidigt säkra rekrytering inom den lokala byggmarknaden genom samverkan med gymnasieskolan.

Det är av mycket stor vikt att fokuset också finns inom det omfattande byggandet av offentliga byggnader som ska ersätta avvecklingen i Malmberget. Totalt 70 000 m² varav stora delar via förtätning i centrala Gällivare. Initiativet "Bas G" som är en samverkan mellan nio lokala företag i regionen skapar förutsättningar att via anbud i offentliga upphandlingar kunna konkurrera om större uppdrag.

Sammantaget kan konstateras att Nya Gällivare visar ambitioner gällande hållbarhet inom byggandet i linje med vad som förutskickades. Dock är det så att utvecklingen inom området är snabb och det ställer krav på att den kommunala processen gällande t ex bygglov mm stimulerar / kravställer att teknik och materialval uppfyller framtida hållbarhetskrav redan nu så gott som det är möjligt.

2.5. Mål 4:

Gällivares befolkningsminskning har avstannat och förväntas öka kommande år

Gällivare – Malmberget har, liksom de flesta norrbottenskommuner, kraftigt minskat sin befolkning den senaste 25 årsperioden. 1986 – 2011 tappade kommunen ca 5000 invånare, motsvarande 21%. Det går naturligtvis inte att dra några direkta slutsatser av befolkningssiffrorna under projekt Nya Gällivares löptid och vilken mån en avstanning har skett och att en ökning kan förväntas. År 2010 – 2011 minskade befolkningen med 99 personer och för de tre första kvartalen 2012 har befolkningen ökat med 20 personer.

Gällivare har en oerhört ansträngd bostadssituation vilket har tvingat fram en stor inpendling till orten, något som innebär att den inpendlande arbetskraften skattemässigt ej gagnar kommunen. Genom uppstarten av projektet InGällivare 2012 (inflyttarservice) är ambitionen att underlätta möjligheterna för bosättning på orten. Detta mål har inriktning mot så pass långa – och individuellt beslutade – processer så det går inte att bedöma utfallet. Dock kan det konstateras att projektet har satt fokus på frågan och ett förstärkt arbete har påbörjats.

2.6. Mål 5:

Andelen unga kvinnor i befolkningen förväntas öka kommande år genom en förnyad arbetsmarknad i kunskapsintensiva tillväxtbranscher och en strukturell förändring i samhället gällande kultur, design, utbud etc

Malmfälten har av tradition en arbetsmarknad som är dominerad av historiskt sett "manliga yrken". Idag är 15% av de anställda inom LKAB kvinnor. Den procentuella andelen kvinnor, hos detta på orten dominerande företag, är ökande i takt med att yrkeskategorierna ändras och arbetets innehåll går från fysiskt tunga arbeten till allt mer tjänster med krav på bredare utbildningar. Den tillväxt inom handel som sker skapar nya tjänster för alla kategorier.

Området kultur, design och KKN-sektorn i stort har ännu inte visat ett uppsving som svar på den kraftiga tillväxten i övrigt. Många undersökningar visar på betydelsen av dynamik inom den sektorn för att attrahera unga kvinnor. Detta bekräftades också av visionsarbetets redovisning via filmen *PS. Solen skiner* som ca 85% av de som besökte workshop 3 tyckte på ett bra eller mycket bra sätt återspeglade den önskvärda utvecklingen. För år 2011 var utflyttningsnettot i gruppen 18-24 år minus 26 för kvinnor och minus 37 för män. Den "vanliga norrlandsbilden" är att det är fler unga kvinnor som flyttar ut än män, vilket alltså inte är fallet för Gällivare 2011.

Om man däremot tittar på helheten så är för närvarande inflyttningen större än utflyttningen och gruppen 25 – 35 år växer starkast. Genom ökad takt på bostadsbyggandet kan andelen flyin – flyout minskas till

förmån för bosättning på orten och därmed skatteintäkter. Det specifika målet med ökad andel unga kvinnor är svårt att nå enbart via projekt Nya Gällivares arbete då frågan är så pass komplex – och gäller i stort sett alla norrlandskommuner – då den har väldigt många parametrar som ska samverka för att bryta den utveckling som är rådande över tid. Dock har projektet identifierat möjliga framgångsfaktorer att jobba vidare med för att nå målbilden.

2.7. Mål 6:

Gällivare har förbättrat sitt näringslivsklimat mellan företagen och mellan företag och kommun.

Genom en samverkan av många gynnsamma faktorer:

- högkonjunktur inom gruvnäringen med mycket stora investeringar
- mycket stora byggnationsbehov gällande privat och offentligt byggande
- flertalet nyetableringar inom handel
- utvecklingsenhetens fokusering på samhällsomvandlingen
- samhällsomvandlingen har stimulerat klustring av lokalt verksamma företag
- företagsbolagets professionella arbete

har klimatet mellan företagen i kommunen liksom relationen till kommunen förbättrats och nått en nivå så att positivism skapar ny positivism.

Genom de tidigare nämnda initiativen Gällivare bygger och BasG har tydligare affärsmissiga kopplingar etablerats inom näringslivet vilket skapar bättre tillväxtpotentialer.

Den satsning som näringslivet och kommunen i Gällivare gemensamt gjort i Vinnoprojektet Attract (Attractive and Sustainable Cities in Cold Climate) med Luleå tekniska universitet som projektägare är ytterligare ett exempel på hur en klusterbildning inom byggande – energieffektivitet har stimulerats fram på grund av samhällsomvandlingen där Nya Gällivare är en viktig aktör.

2.8. Mål 7:

Stadsomvandlingen ger effekter på besöksnäringen genom ett ökat intresse från omvärlden.

Ett av spin-offmålen med projekt Nya Gällivare vara att skapa attraktion och nyfikenhet kring processen och i förlängningen nytt modernt och till delar spektakulärt byggande. Det kan fortfarande konstateras att den generella mediabilden – som når en bred allmänhet – inte nått ett genombrott. Sedan länge finns en allmän uppfattning – utanför Malmfälten / Norrbotten – att det är i Kiruna som gruvbrytningens expansion medför ett behov av att "flytta staden".

Samhällsomvandlingen i sig har i nuvarande fas inte nått den synbara nivå så att det har förutsättningar att skapa ökat intresse från den traditionella besöksnäringen.

Om samhällsomvandlingen genomförs i enlighet med de visualiseringar som presenterats för centrumförtätningen och Repisvaara skapas en ny modell av samhällsplanering som utgått från en medborgardialog och samtidigt innehåller spektakulära inslag. Väl paketerat och insålt så bör förutsättningar finnas att detta är ett dragplåster i kombination med t ex en fortsatt satsning på Dundret och Laponia.

2.9. Mål 8:

Grunden för ett kunskapscentrum är etablerat i Gällivare.

Inom det initiala projektet City Move Interdesign genomfördes ett delprojekt fokuserat på hur resultat och erfarenheter från samhällsomvandlingen skulle kunna delges vidare och dessutom bidra till tillväxt och attraktivitet för Gällivare. Delprojektet redovisades i rapporten: *"Förslag till etablering av ett City Move Center – en internationell forsknings- och nätverksnod inom området hur man flyttar ett samhälle på ett humanistiskt, ekonomiskt och långsiktigt hållbart sätt"* (okt 2009).

Målsättningen med centrat föreslogs vara att erbjuda en samlad kunskap och erfarenhet och att få hjälp att genomföra processen vid en planerad flyttning av samhällen. Flyttningar som är framtvingade av olika skäl på olika platser i världen. Att bättre kunna skapa ett nytt samhälle utifrån ett hållbart perspektiv med hänsyn till såväl ekonomiska, tekniska som sociala faktorer och där kreativa designprocesser ingår som en naturlig del.

I City Move Center-rapporten rekommenderas att planeringen skulle påbörjas parallellt och i nära utbyte med visionsarbetet i projekt Nya Gällivare med fokus mot de fyra hörnstenarna ; kommunikation – attraktion – organisation/kunskap – fysisk miljö som identifierades i City Move Interdesign.

För det initiala arbetet, parallellt med Nya Gällivare och det motsvarande Kirunaprojektet Nya Giron, förutsågs ett arbete nära kopplat till dessa båda för att på så sätt med hög aktualitet kunna inkludera utvecklingsprocesserna i en planerad bestående struktur. Regeringen uppmärksammade möjligheterna i budgetpropositionen 2010:

Stiftelsen Svensk Industridesign (SVID) arbetar långsiktigt för regional utveckling och har ofta fleråriga åtaganden. SVID:s arbete med kunskapsöverföring och spridning av resultaten av projektverksamheten nationellt och internationellt har visat sig mycket framgångsrikt. Att föra in designkompetens i utvecklingsområden som tidigare inte sett design som en naturlig utvecklingsfaktor, t.ex. samhällsflytt (Gällivare/Malmberget), innebär stora möjligheter för Sverige som kunskapscentrum idag och i framtiden.

Av olika orsaker etablerades inte City Move Center under Nya Gällivares projekttid men det arbete som genomförts i projektet kan fasas in i ett kunskapscenter för framtiden.

I den ansökan om förlängning av projekt Nya Gällivare som gjordes sommaren 2012 skriver projektägaren:

De åtgärder som är kvar att göra eller skall slutföras är främst studieresor/omvärldsbevakning vad som gäller hållbart byggande och attraktiva långsiktiga lösningar boende, trafik och verksamhetsmiljö. Dessa erfarenheter skall vävas in i beslutsprocess och utvecklingsplaner för objekt, boende, industri och offentlig verksamhet. Samtidigt behöver vi väva ihop de lokala aktörerna tillsammans med FoU och regionalt näringsliv, det kunskapscenter som funnits med i strategin från tiden med City Move håller på att växa sig starkt underifrån dvs ur behovet från näringsliv och FoU- aktörer.

Det framstår allt mer klart att den samhällsomvandling som sker i Malmfälten kan komma att innebära en stark drivkraft för regionens byggentreprenörer och industriellt träbyggande samt att utvecklingen driver på kraven på utvecklingen av komponenter och lösningar både i byggande samt markinfrastruktur. Ytterligare effekt av utvecklingen ser vi i behovet av ökad kompetens på flera nivåer vilket kommer att gynna skolorna och dess utveckling.

Nya Gällivares projektgrupp har under projektet på ett mycket bra sätt stärkt samverkan med FoU-miljöer inom relevanta för området. Den från början bristfälliga kopplingen mot Kirunaprocessen och dess forskningsmässiga utförare Luleå tekniska universitet har blivit en dynamisk plattform för utbyte via den av Formas finansierade satsningen *ALICE - Attraktivt levande i kallt klimat* där frågor som t.ex. hur kan kommunförvaltningen uppmuntra och stödja ett bra näringslivsklimat, integreringsmöjligheter mellan trafik och bebyggelsestrukturer, undersökningar om vilka resurser som t.ex. energi och fosfor som kan tillvaratas från VA-systemet, genus och jämlikhet på arbetsplatsen i små samhällen med få arbetsgivare, hur kan planeringsprocessen för socio-tekniska system göras annorlunda för att klara av det simultana kravet på snabbhet och legitimitet eller hur visualisering och informationsmodellering kan användas i tidiga faser av byggprocessen för att underlätta i beslutsprocessen för hållbara konstruktioner.

Konkretisering sker bl a genom utvecklingsprojektet *Attract* (samverkan mellan LKAB, LTU samt Gällivare och Kiruna kommuner) som är en delmängd i kommunens strävan att "bygga ett kunskapscenter med sikte på klustrad affärs- och forskningssamverkan där vi kan nå nya marknader med kunskaper och nya produkter." Syftet är att, bland 18 partners, gemensamt ta fram innovativa sektorsövergripande produkter (varor och tjänster) för attraktivt boende i kallt klimat, inom de identifierade behovsområdena

- 1) attraktiva lågenergihus i kallt klimat (inklusive innemiljö),
- 2) attraktiv utemiljö i kallt klimat,

- 3) hållbara, integrerade energiförsörjnings- och VA-system i kallt klimat,
- 4) attraktiv och hållbar stadsutveckling i kallt klimat.

Utöver Attract skapar deltagandet i utvecklingsprogrammet TräIN "TräInnovationsNätverket" (IUC, LTU och lokalt och regionalt näringsliv) kopplingar till den senaste forskningen och utvecklingen. Därigenom kan SME´s hitta nya kunder och nya marknader vilket leder till att de står sig bättre i konkurrensen med de stora företagen inom området hållbart byggande och hög produktkvalitet.

Med utgångspunkt i TräIN och Attract drivs genomförandeprojektet Lågan med syfte att bygga ett eller flera demonstrationshus i samverkan med en eller flera fastighetsägare. Lågan projektet tar ytterligare höjd för den ekologiska aspekten ur ett livscykelperspektiv dvs både materialval och drift.

Sammantaget är de satsningar och det nätverksuppbyggande som skett under projektiden imponerande mot bakgrund av de begränsade personresurser som varit tillgängliga. Även det politiska arbetet har drivits framåt på mycket bra sätt utifrån de svåra förutsättningar som är – en samhällsomvandling av den storleksordning som nu sker i Gällivare / Malmberget, och med et höga tempo som erfordras, har inte tidigare skett i Sverige.

Den tidigare refererade rapporten: "Förslag till etablering av ett City Move Center – en internationell forsknings- och nätverksnod inom området hur man flyttar ett samhälle på ett humanistiskt, ekonomiskt och långsiktigt hållbart sätt" (okt 2009) från City Move Interdesign skissar också på "Verksamhet över tid". Det ger en öppning att samla den nu uppbyggda kunskapen och nätverkandet mellan FoU och det lokala / regionala näringslivet utanför "myndighetssfären" när kommunen från årsskiftet omstrukturerar och lägger arbetet med samhällsomvandlingen i det nya Samhällsbyggnadskontoret.

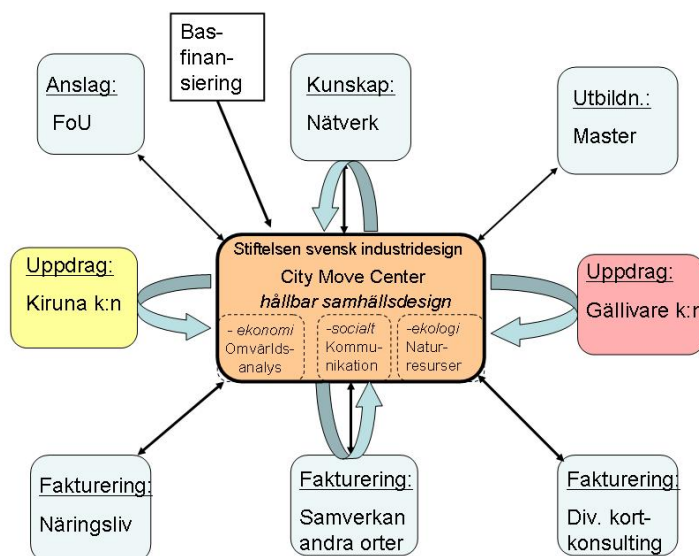
I projektplanen för Nya Gällivare betonades vikten av att *projektet sker i egen organisation (ej juridiskt) med Gällivare kommun som projektägare. För att nå målet om attraktion, hållbarhet och innovation bedöms det som viktigt att låta arbetet karakteriseras av "nystart" med bred kompetens även från andra områden än strikt kommunalt planerings- och exploateringsarbete. Genom att arbeta med ett utvecklingsfokuserat näringslivs- och medborgarnära nätverk undviks att arbetet får ett traditionellt kommunalt upplägg som riskerar att hindra kreativitet och innovation. Nya nätverk byggs, best practice söks upp och moderna mötes- och beslutsformer införs och kontinuerlig relevans- och kvalitetskontroll sker via en professionell styrgrupp.*

Rapporten om etablering av ett kunskapscenter lyfter fram att "forskning och utveckling inom hållbart stadsbyggande, nya materiallösningar, socialt deltagande för integration etc pågår vid ett flertal universitet och högskolor. Den kunskap som genereras i malmfälten vad gäller medborgardialog och förändringsacceptans är av stort intresse för dessa processer varvid centrat på ett naturligt sätt länkar ihop FoU med en operativ verklighet. Via centrat bör det också kunna erbjudas examensuppgifter på mastersnivå inom relevanta ämnen. Detta ska ses som en del i den ambition som Lapplands kommunalförbund har att bredda sina högskoleutbildningar.

Möjligheterna som finns i att vara en nätverksnod för samhällen över världen med dessa specifika behov är många. Genom att vara en "testanläggning" för utveckling av processer men även för utbyte av konkreta erfarenheter av husflyttningar eller simulatorutvecklingar mm. Genom den "vardagliga verkstadens" breddning med aktiviteter kopplade mot FoU erhålles samtidigt ett inflöde av best-practise som ökar möjligheterna för tredje benet i triple helix-modellen, lokala näringslivet, att skapa affärsmöjligheter".

Genom det arbete som utvecklingsenheten vid Gällivare kommun genomfört finns en hel del pusselbitar på plats för att nu etablera ett kunskapscenter, precis som kommunen skriver i sin ansökan om den förlängning av projektet som förevarit hösten 2012.

Nedanstående bild illustrerade i rapporten hur "Efter inledningsåren kan centrat fakturera för sålda tjänster samtidigt som antalet samarbetspartner är i ökande. Finansierade uppdrag görs åt malmfältsprocesserna. Ett basanslag säkrar ambitionen att arbeta i en triple-helix miljö"

Modellen kan utvecklas utifrån den status gällande FoU- och näringslivskoppling som är etablerad fram till nu men förutsättningarna bör vara goda att via ett kunskapscentrum i ett starkt nätverk ta klivet och skapa "attraktion och affärer" för samhällsomvandlingen bredare både nationellt och internationellt.

3. Sammanfattande slutbedömning

Projektplanens nyckelord avseende projektets mål och syfte är:

- utveckla ett hållbart långsiktigt samhälle
- tar fasta på medborgarnas känslor och behov.
- Gällivare/Malmberget utmanar och attraherar
- en ökande befolkning
- nya innovativa arbetsområden
- ökande besöksnäring
- investeringar, etableringar och ett differentierat näringsliv
- stärkt den regionala konkurrenskraft
- innovativ och framgångsrik region i Europa.

Den nedbrutna målbedömningen i avsnitt två ovan visar att för de flesta av målen har mycket goda resultat uppnåtts och en naturlig övergång till ordinarie verksamhet kommer att ske med bibehållen projektkompetens. Några av målen, t ex inflyttning och attraktivitet är parametrar som tar länge tid än projektets tre år för att kunna avläsa målluppfyllelse.